

Mewia Łacha

odfinansowane przez
WOJEWODZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W GDANSKU

„Mewia Łacha”

Ujście, którym większość wód Wisły uchodzi do Bałtyku powstało w latach 1890 - 1895 między Świbnem, a Mikoszewem przez wykopanie nowego koryta rzeki na odcinku od Przegaliny do Zatoki Gdańskiej.

Decyzję o realizacji inwestycji podjęto po serii powodzi, które wyrządziły Żuławom dotkliwe straty. Bieg nowego koryta wytyczono wzdłuż Przemysławy - średniowiecznej odnogi wiślanej, która w późniejszych latach zanikła.

Od momentu otwarcia ujścia Przekopu Wisły, mają tu miejsce naturalne procesy związane z działalnością akumulacyjną wód rzecznych oraz prądów morskich i wiatru. Następuje stałe tworzenie się nowych siedlisk: plaż, łąch, wydów, zbiorników przybrzeżnych okresowo wypełnionych wodą, zabagnionych zagłębień terenu, oraz nadwodnych namulisk. Wszystko to sprzyja rozwojowi i osiedlaniu się nowych gatunków roślin i zwierząt nienotowanych dotąd na terenie Mierzei. Zauważalna jest także działalność człowieka budowa umocnień brzegowych.

Ze względu na szczególne wartości przyrodnicze i edukacyjne w październiku 1991 roku utworzony został rezerwat ornitologiczny „Mewia Łacha”. Znajduje się on po obu stronach ujścia Wisły. Powierzchnia rezerwatu wynosi 150,46 ha. Obejmuje on lewy brzeg o powierzchni 18,91 ha w granicach miasta Gdańsk, oraz prawy o powierzchni 131,55 ha w gminie

Stegna w okolicy miejscowości Mikoszewo.

Celem ochrony jest zachowanie, ze względów naukowych i dydaktycznych, kolonii lęgowych rzadkich gatunków rybitw, miejsc lęgowych, odpoczynku i żerowania ptaków siewkowatych i blaszkodziobych oraz krajobrazu stożka ujściowego Wisły.

W skład rezerwatu wchodzi obszar stożka Wisły oraz okresowo wynurzające się piaszczyste ławice na przedłużeniu osi nurtu rzeki.

Atrakcyjność tego obszaru dla ptaków, zwłaszcza w okresie lęgowym, zależy przede wszystkim od aktualnego układu

mierzejek i piaszczystych łąch. Liczebność i skład lęgowej awifauny zmienia się z sezonu na sezon.

Dla wielu rzadkich w Polsce gatunków ptaków wodno błotnych rezerwat jest atrakcyjny przez cały rok. Posiada interesującą awifaunę lęgową, a w pozostałych sezonach stanowi miejsce odpoczynku i żerowania dla tysięcy osobników z wielu gatunków.

Szlamiki

Spośród 18 lęgowych gatunków ptaków wodno błotnych 5 znajduje się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Są to:

ostrzygojad, sieweczka obrożna, rybitwa białoczelna, rybitwa czubata i rybitwa popielata. Dla 3 gat. niełgowych ujście Wisły jest jedynym stanowiskiem stwierdzenia w Polsce. Są to: sieweczka mongolska, pijawnik i świstunka grubodzioba. 3 gatunki ptaków mają tu swoje jedyne gniazdowiska w Polsce: sieweczka morska, rybitwa czubata i rybitwa popielata. Poza ptakami w rezerwacie napotkać możemy ssaki: dziki, sarny, zające oraz radsze np. wydry czy foki szare. Na uwagę zasługuje obecność bobrów. Żeremie, w którym zamieszkują znajduje się nad jeziorem wchodzącym w skład rezerwatu. Wokół jeziora tzw. Mikoszewskiego zobaczyć można liczne ślady ich żerowania.

Wydmny

Rezerwat utworzony został jako faunistyczny, ale na uwagę zasługuje również bogactwo flory naczyniowej.

Najcenniejszym elementem szaty roślinnej rezerwatu są zbiorowiska nieleśne. Znaczną rolę przestrzenną odgrywają gatunki typowe dla strefy przybrzeżnej morza, a więc charakterystyczne dla zbiorowisk nadmorskich wydmy białych i szarych oraz, w mniejszym stopniu, charakterystyczne dla zbiorowisk plażowych.

Spośród występujących w rezerwacie roślin 8 gatunków podlega ochronie całkowitej (arcydzięgiel litwor nadbrzeżny,

rokitnik zwyczajny, kruszczyk rdzawoczerwony, kruszczyk szerokolistny, mikołajek nadmorski, listera sercowata, Inica wonna, stoplamek szerokolistny), a 4 gatunki ochronie częściowej (turzyca piaszkowa, kocanki piaszkowe, wilżyna ciernista, kruszyna pospolita); 3 z nich (mikołajek i kruszczyki) oraz chroniony grzyb sromotnik fiołkowy znajdują się w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin.

Z ginących i zagrożonych roślin Pomorza w rezerwacie znajdują się 4 gatunki: wyżpin jagodowy, groszek nadmorski, topola czarna, mikołajek płaskolistny.

Zespół walorów awifauny, a także szaty roślinnej sprawiły, że teren ujścia Wisły-Przekopu po obu stronach rzeki jest unikatowym w Polsce i ważnym w skali Europy obiektem przyrodniczym i jest to obszar zaliczony do europejskiej ostoi ptaków, oraz europejskiej sieci obszarów chronionych Natura 2000.

W rezerwacie stwierdzono występowanie 219 gatunków ptaków, z których 50 to gatunki lęgowe. Najliczniej reprezentowane są mewy, rybitwy, siewkowe i blaszкодзибе. Bytują i gniazdują tu gatunki zagrożone wyginięciem, jak i mające jedyne w kraju stanowiska lęgowe.

Od 01. kwietnia. do 15. sierpnia. obowiązuje zakaz wstępu na teren rezerwatu.

Na obszarze rezerwatu zabrania się:

- wycinania drzew i krzewów oraz pobierania użytków drzewnych, z wyjątkiem wypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego,

- zmiany stosunków wodnych, jeśli taka zmiana mogłaby w sposób istotny naruszyć warunki ekologiczne,

- zbierania ziół leczniczych i innych roślin oraz zbierania owoców i nasion drzew, krzewów i roślin zielnych oraz grzybów, z wyjątkiem nasion na potrzeby odnowienia lasu,

- pozyskiwania ściółki leśnej i wypasu zwierząt gospodarskich,

- niszczenia gleby, pozyskiwania kopalin i torfu,

- zanieczyszczania wody i terenu, wzniesienia ognia oraz zakłócania ciszy,

- polowania, chwytania, płoszenia i zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia gniazd i nor, wybierania jaj, wybierania piskląt wszystkich gatunków ptaków, wpuszczania psów,

- umieszczania tablic, napisów i innych znaków, z wyjątkiem tablic i znaków związanych z ochroną rezerwatu oraz ochrona wybrzeża,

- wznoszenia budowli oraz zakładania i budowy urządzeń

komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych, zakaz nie dotyczy urządzeń nawigacyjnych, urządzeń służących ochronie rezerwatu oraz ciągów spacerowych,

- przebywania na terenie rezerwatu poza miejscami wyznaczonymi,

- przebywania na terenie rezerwatu w okresie od 1 kwietnia do 15 sierpnia,

- stosowania wszelkich środków chemicznych,

- umacniania terenu przy zastosowaniu urządzeń technicznych i nasadzeń roślin; dopuszcza się umacnianie grobli wzdłuż brzegów Wisły i na przedłużeniu osi nurtu oraz podsadzania odpowiednich gatunków traw w celu zatrzymania ruchomych piasków,

- refulacji piaszczystych ławic wyłaniających się okresowo w kierunku północnym, północno-zachodnim i północno-wschodnim od ujścia Wisły,

- niszczenia i uszkodzania drzew i innych roślin,

- plażowania i kąpiele.

